

329(471)5

KERTOMUS

TAMPEREEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN KUNNALLISJÄRJESTÖ RY TOIMINNASTA

VUONNA

1965

Uusi Suomi -lehti

1966

Uusi Suomi -lehti on julkaissut...

...koko vuoden 1966...

1966

1966

1966

KERTOMUS

TAMPEREEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN KUNNALLISJÄRJESTÖ RY TOIMINNASTA VUONNA 1965

Yleistä

Kertomusvuoden aikana on kansainvälisessä politiikassa jännitystilat lisääntyneet. Tapahtumien keskipisteenä on ollut Vietnamin kysymys, jonka ratkaiseminen rauhanomaisin keinoin ei ole johtanut tulokseen, vaan maassa on vallinnut koko vuoden ajan avoin sotatila. Myös varsin monet Aasian ja Afrikan uusista itsenäisistä valtioista ovat kokeneet ensimmäiset vastoinkäymiset itsenäistymisensä jälkeen. Sisäiset valtataistelut niissä ovat johtaneet vallankaappauksiin tai niiden yrityksiin. Näistä mainittakoon Algeriassa tapahtunut vallankaappaus, jossa syöstiin vallasta maan siihenastinen johtaja Ben Bella ja Indonesiassa tapahtunut kumousyritys.

Euroopassa, jossa Saksan tilanne vielä muutama vuosi sitten aiheutti eniten huolta rauhan säilymiselle, ei ole ollut näkyvissä sotilaalliseen selkkaukseen johtavia ristiriitoja, vaikka Saksan kysymys on edelleen avoin. Erimielisyydet ovatkin vallinneet enemmän talouselämän, lähinnä EEC talousyhteisön maiden, Länsi-Saksan ja Ranskan välillä, jonka seurauksena k.o. talusyhteisö on ollut vaarassa hajota.

Oman maamme suhteet toisiin kansakuntiin ja erityisesti naapurivaltioihin ovat olleet hyvät. Presidentti on jatkanut aktiivisen suhteitoiminnan harjoittamista ulkovaltoihin suorittaen virallisia ja epävirallisia valtiovierailuja Intiaan, Tunisiaan, Ruotsiin, Unkariin, Puolaan ja Neuvostoliittoon. Puolan presidentti vieraili maassamme viime heinäkuussa.

Sisäpolitiikassamme on edelleen jatkunut meille jo tavanomaiseksi käyneet menettelytavat. Hallitusvaltaa on käyttänyt tri Virolaisen

johtama porvarillinen hallitus, jonka enemmistö koostuu maalaisliittolaisista tai sitä tukevista ministereistä. Hallituksen talouspolitiikka on ollut epävakasta. Se ei ole kyennyt toimenpiteillään saattamaan valtiontaloutta kestäväälle pohjalle. Hankkimillaan koti- ja ulkomaisilla obligaatiolainoilla hallitus on välttänyt kassakriisin syntymisen, mutta samalla se on näillä toimenpiteillä heikentänyt koko maan talouselämän normaalia kehitystä, josta on ollut seurauksena uusien työpaikkojen vaje ja jatkuva työttömyys.

Oppositioasemastaan huolimatta sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä on saanut ajettua lävitse joitakin palkansaajille tärkeitä ratkaisuja. Hallituksen esitys uudesta maatalouden hintalaista äänestettiin yli vaalien. Työmarkkinajärjestöjen sovittua periaatteessa asteettaisesta työajan lyhentämisestä 40 tuntiin viikossa joutui hallituskin tästä antamaan viimein lakiesityksen eduskunnalle. Hallituksen tarkoituksena lienee kuitenkin ollut jättää lakiesitys lepäämään yli vaalien, koska osa maalaisliittolaisia kansanedustajia äänesti lain lepäämään jättämisen puolesta, mutta opposition tarmokkaan toiminnan ansiosta tämä operaatio epäonnistui ja laki tuli hyväksytyksi.

Puoluerakenteessamme tapahtui myös muutoksia. Maalaisliitto katsoi aiheelliseksi muuttaa nimensä Keskustapuolueeksi ja Vapaamielisten Liitto ja Suomen Kansanpuolue päättivät lopettaa toimintansa ja perustaa yhteisesti uuden puolueen, jonka nimeksi tuli Liberaalinen Kansanpuolue.

Kertomusvuoden toimintatapahtumiin kuului jälleen yhdet vaalit. Edistysmielisissä osuusliikkeissä suoritettiin edustajiston jäsenten täydennysvaalit marraskuun 28 päivänä. Sosialidemokraatit menestyivät näissä vaaleissa kautta maan hyvin. Tätä voitaneen pitää merkinä hyvästä vaalituloksesta myös tulevia eduskuntavaaleja ajatellen. Puolueemme kannatus kansalaisten keskuudessa on edelleen lisääntynyt, jota todistaa suoritettujen virallisten mielipidetutkimukset ja uusien jäsenten liittyminen puolueeseen.

Järjestömme piirissä toiminta ei ole ollut yhtä vilkasta kuin edellisenä vuotena jolloin oli kunnallisvaalit. Jäsenistön keskuudessa on kuitenkin vallinnut rakentava ja voimakas yhteenkuuluvaisuuden mieliala. Vähäisempi toiminta onkin yksin johtunut sen organisoimisesta, johon on vaikuttanut toimistossa olevan henkilökunnan väliaikainen vaje puolenvuoden ajan.

Kunnallistoimikunta haluaa esittää tässä yhteydessä jäsenistölle parhaat kiitokset toimikaudesta, joka on ollut kiitettävällä tavalla rakentamista yhteisen päämäärämme hyväksi — maamme suurimmaksi puolueeksi jolle kansa voi luottavaisin mielin antaa kannatuksensa tulevissa eduskuntavaaleissa.

Edustajisto

Tampereen Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö r.y:n Edustajisto on kokoonpantu eri puolueosastojen vuodeksi kerrallaan valitsemista edustajista, jonka toimikausi kestää edustajiston vuosikokouksien välisen ajan. Valintaperusteeksi on hyväksytty yksi (1) edustaja kutakin alkavaa puolueosaston 35 jäsentä kohden.

Kertomusvuoden aikana on edustajien lukumäärä ollut 108 jäsentä.

Edustajiston kokoukset

Tampereen Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö r.y:n sääntömääräinen kevätkokous (vuosikokous) pidettiin Tampereen Työväentalon C-salissa maaliskuun 16 päivänä 1965 klo 19.

Kokouksessa käsiteltiin Kunnallisjärjestön toiminta- ja tilikertomus ja Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän toimintakertomus. Valittiin kunnallistoimikunnan jäsenet, päätettiin perittävän jäsenveron suuruudesta kalenterivuodelle 1966, vahvistettiin talousarvio kuluvaan vuoteen varten sekä päätettiin kiinteistön ostosta.

Kunnallistoimikuntaan valittiin äänestyksen jälkeen seuraavat toverit: Saario Urho, Lehtinen Paavo, Kalliomäki Elli, Hakala Mikko, Auvinen Arvo, Lindfors Eero, Kujansivu Tuomo, Laurila Aimo, Lehtonen Inkeri, Väle Lauri, Rinne Tauno ja Lahdenpää Irja.

Tilintarkastajiksi valittiin Matti Lahti ja Reino Kolinen ja varatilintarkastajiksi Taisto Isoviita ja Martti Salonen.

Syyskuun 17 päivänä pidettiin edustajiston sääntömääräinen syyskokous Työväentalon C-salissa klo 19. Kokouksessa käsiteltiin järjestön toimintasuunnitelma v. 1966 ja päätettiin perittävän luottamustoimivon suuruudesta sekä edustajiston jäsenten valintaperusteesta.

Kokouksessa antoi selostuksen sos.dem. valtuustoryhmän toiminnasta ryhmän puheenjohtaja Pentti Tuhtonen.

Marraskuun 16 päivänä kokoontui edustajisto ylimääräiseen kokoukseen, joka pidettiin Työväentalon A-salissa klo 19. Kokouksessa käsiteltiin Tampereen kaupungin talousarvioehdotus v. 1966. Talousarvioehdotuksesta antoi selostuksen kaupungin johtaja Erkki Lindfors.

Lisäksi kokouksessa otettiin esille ylimääräisenä asiana liikennelaitoksen ajolinjojen uudelleen järjestelyt, jotka ovat aiheuttaneet paljon arvostelua matkustajien keskuudessa.

Vappujuhla

Kunnallisjärjestön toimesta järjestettiin sosialidemokraattinen vappujuhla, joka pidettiin Keskustorilla alkaen klo 10.30.

Juhlissa puhuivat filtri Mauno Koivisto ja Kunnallisten Työntekijäin Viranhaltijain Liiton puheenjohtaja Reino Heinonen. Ohjelmassa esiintyivät lisäksi näyttelijä Veikko Sinisalo, TTY:n soittokunta ja Työväen Mieskuoro.

Erittäin kylmän sään ja ehkä yleisön perinteellisellä tavalla järjestettyä vappujuhlaan tunteman mielenkiinnon puutteen vuoksi oli juhlassa vähänlaisesti yleisöä.

SDP on POP

tunnuksin järjestettiin yhteistoiminnassa piirijärjestön kanssa syyskuun 5 päivänä Jäähallissa yleisöjuhla. Samalle päivälle sattuneista monista eri tilaisuuksista huolimatta tilaisuus onnistui erinomaisesti kooten yleisöä arviolta 2000 henkeä. Ohjelman rakenne perustui kevyemmästä ajanvietteestä vakavampaan sanaan jota edusti tri Pekka Kuusen pitämä puhe.

Yleisöjuhla Sampolassa

Lokakuun 18 päivänä järjestettiin Sampolassa yleisöjuhla jossa puhuivat sos.dem. eduskuntaryhmän puheenjohtaja Veikko Kokkola ja kaupunginvaltuutettu Eino Loikkanen.

Yleisöä juhlassa oli arviolta 350 henkeä.

Kunnallistoimikunta

Kunnallistoimikunnan puheenjohtajana on toiminut Paavo Lehtinen ja varapuheenjohtajana Aimo Laurila sekä sihteerinä Martti Hussi.

Työvaliokuntaan ovat kuuluneet: Paavo Lehtinen, Aimo Laurila, Irja Lahdenpää, Eero Lindfors ja Martti Hussi.

Kertomusvuoden aikana on kunnallistoimikunta pitänyt 8 kokousta ja on niissä käsitelty yhteensä 86 asiaa. Kunnallistoimikunnan jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin seuraavasti:

Paavo Lehtinen	8 kertaa	Mikko Hakala	8 kertaa
Aimo Laurila	8 »	Arvo Auvinen	7 »
Urho Saario	6 »	Tuomo Kujansivu	6 »
Elli Kalliomäki	6 »	Inkeri Lehtonen	8 »
Irja Lahdenpää	8 »	Eero Lindfors	7 »
Tauno Rinne	7 »	Lauri Väle	7 »

Kunnallisjärjestön edustukset

Liikelaitosten, järjestöjen ja eri yhteisöjen kokouksissa ovat järjestöä edustaneet seuraavat toverit:

Hämeen Työväen Säästöpankin säästäjien kokouksissa Aimo Laurila.

Työväen keskinäisen Vakuutusyhtiö Turvan kokouksissa Arvo Auvinen.

Tampereen Työväen Sanomalehti Oy:n yhtiökokouksessa Martti Hussi.

Työväen Sivistysliiton Tampereen Opintojärjestön edustajistossa Eero Lindfors, Pentti Kivimaa, Aino-Kaarina Ketonen, Helmi Salonen ja Seppo Uotinen.

Tampereen Kansalaisjuhlien järjestelytoimikunnassa Martti Hussi.

Kaatuneitten muistopäivänä laskivat järjestömmme edustajina seppeleen v. 1918 punaisten puolella kaatuneitten muistomerkillä Irja Lahdenpää ja Aimo Laurila.

Itsenäisyyspäivänä osallistui kunnallistoimikunta kansalaisjuhlaan Kalevankankaan sankarihaudalla jossa puhui päätoimittaja Vilho Halme ja suoritti seppeleen laskun punaisten muistomerkillä. Järjestön lippu oli tilaisuudessa mukana.

Kunnallisjärjestöjen neuvottelupäivät

Elokuun 14—15 päivinä pidettiin Turussa perinteelliset kuuden kaupungin Helsingin, Tampereen, Turun, Lahden, Kotkan ja Porin sos. dem. kunnallisjärjestöjen retkeily- ja neuvottelupäivät. Neuvottelupäiville osallistuivat järjestömmme edustajina Aimo Laurila, Urho Saario, Irja Lahdenpää, Mikko Hakala, Tauno Rinne, Pirkko Majanlahti ja Martti Hussi.

Kunnallispoliittinen kerho on kokoontunut kertomusvuoden aikana kolme kertaa.

Verolautakunnan sos. dem. jäsenet: Mikael Lehtonen, Olavi Lehtonen, Pentti Ojala, Reino Koskinen ja Eino Mäkinen täyttivät ja antoivat opastusta veroilmoitusten täyttämässä tammikuun 24 p:nä kunnallisjärjestön toimistossa.

Puolueäänestys

Tammikuun 16—17 päivinä toimeenpantiin puolueäänestys eduskuntaehdokkaitten listoille asettamisesta. Äänestyksen perusteella ehdokkaat sijoittuivat koko piirin alueella seuraavasti: Anni Flinck, Valdemar Sandelin, Pekka Kuusi, Antti Halme, Eino Loikkanen, Paa-

vo Sinkka, Unto Kanerva, Pentti Lahti-Nuuttila, Erkki Pennanen, Veikko Valkama, Erkki Puustinen ja Pekka Peltonen. Ehdokkuudesta kieltäytyneen Pekka Peltosen tilalle piirikokous asetti listoille Aino Ruoholahden.

Tampereen Sos.dem. Kunnallisjärjestön Naisjaostoon ovat vuoden 1965 aikana kuuluneet seuraavat jäsenet: Elsa Kolinen puheenjohtajana, Hertta Sala varapuheenjohtajana, Pirkko Majanlahti rahastonhoitajana, Irma Moisio sihteerinä, sekä muina jäseninä Lempi Rothström, Aini Hurtonen, Taina Nurmi, Irja Lahdenpää, Inkeri Lehtonen, Anni Sandelin, Kyllikki Tiitinen, Eila Eränen ja Aino Ruoholahti.

Jaosto on pitänyt vuoden aikana 4 kokousta, joista pöytäkirjaan on merkitty 23 pykälää.

Vuoden aikana on järjestetty seuraavat tilaisuudet:

Pyynikin Nuorisotalossa puhetilaisuus maaliskuun 24 päivänä 1965, jossa alustajana oli maisteri Ester Seppälä ja tohtori Raili Kauppi.

Kesäkuun 1 päivänä 1965 saunaretki Näsirinteen voimisteluopistolle. Perillä oli ateria, kahvi ja sauna. Osanottajia n. 30 henkeä.

Työväentalon A-salissa järjestettiin syyskuun 30 päivänä 1965 syyskauden alkajaistilaisuus, jossa kevyemmän ohjelman lisäksi oli luento dosentti Pentti Miettiseltä.

Lokakuun 31 päivänä tehtiin retki Helsinkiin. Perillä tutustuttiin Helsingin Ensikotiin, Eduskuntataloon ja Helsingin kaupungin museoon. Paluumatkalla oltiin teatterissa Hämeenlinnassa katsomassa musicalia »Kahdeksikko».

Joulujuhla järjestettiin joulukuun 15 päivänä 1965 TTY:n talon A-salissa. Juhlissa esittivät ohjelmaa Nuoret Kotkat ja Erkki Westlundin orkesteri. Puheen piti apulaiskaupunginjohtaja Paavo Lehtinen.

Kirjallisuuskerho on vuoden aikana kokoontunut 8 kertaa ja sen ohjaajana on edelleen toiminut maisteri Ester Seppälä.

Kerhossa on käsitelty seuraavat kirjat:

Allan Tamlander: Pullot

James Baldwin: Huone Pariisissa

Kari Aronpuro: Runoja

Shohei Ooka: Tulia tasangolla

Martta Salmela-Järvinen: Kun se on parasta ollut

Tamperelaisia kaskuja.

Pyynikin paviljongin ravintolaa hoiti naisjaosto kesällä 1965 kahden viikon ajan.

Osuusliike Voiman vaalit

Marraskuun 28 p:nä suoritettuihin Osuusliike Voiman edustajiston täydennysvaaleihin valmistautuminen aloitettiin keväällä vaaleja varten nimetyn keskustoimikunnan johdolla. Keskustoimikunta keskitti tehtävät niin, että varsinaiseen kenttätööhön nimettiin maaseutu- ja kaupunkijaostot, mutta kaikki muu toiminta oli suoraan keskustoimikunnan vastuulla.

Kunnallisvaaleissa saavuttamamme voitto kostautui otteen hölymisenä osuuskauppavaaleissa. Mitään varsinaista vaaliväsymistä ei havaittu, mutta jäsenistö suhtautui jotenkin väheksyen näihin vaaleihin. Tämä näkyi Ol. Voimankin kohdalla jäsenistön arvosteluna liikettä kohtaan.

TPSL:n todellinen voima Tampereella oli huomattavasti heikentynyt, mutta heidän paikalliseen johtoonsa otettiin kaikesta huolimatta yhteys vaaliliiton aikaansaamiseksi. Sopimusta ei saatu, koska TPSL:läiset olivat lähinnä kiinnostuneita eduskuntavaaleista ja aivan vaalien alla sitten paljastuikin, etteivät he osallistu ollenkaan Ol. Voiman vaaliin.

Vaalityö kaupungissa oli keskitetty kunnallisjärjestön toimiston johdolla toimivalle kaupunkijaostolle, joka vaaliharavien kautta toimi noin 400 puolueaktiivin voimalla.

Vaalin tulosta tarkasteltaessa voidaan todeta sosialidemokraattien säilyttäneen edelleen asemansa äänestysaktiivisuuden vähentymisestä huolimatta.

Ol. Voiman vaaleissa äänet jakautuivat seuraavasti:

	edustajia					
	sos.dem.	kom.	porv.	sos.dem.	kom.	porv.
1956	5986	4327	601	17	12	1
1959	6825	5536	792	16	13	1
1962	8717	6525	1506	16	12	2
1965	8064	5766	1122	16	12	2

Sos.dem. vaaliliiton äänien jakautuminen:

Tampere v. 62	5354	v. 65	4860	vähennystä	494	19,22 %
Maaseutu	62	3363	65	3204	»	159 4,72 %

Sos.dem. vaaliliiton äänimäärän vähennys	653	7,49 %
Kommunistien	»	» 759 11,63 %
Porvarien	»	» 384 25,49 %

Sos.dem. vaaliliitosta tuli valituksi:

Jukka Jankka, Anni Flinck, Esa Rönkkö, Jenny Matinaho, Erkki Puustinen, Unto Kanerva, Valdemar Sandelin, Eero Kirves, Erkki Lehtinen, Einar Salaluoto, Hannes Riihenmäki, Kalle Uusivirta, Annikki Saarela, Aaro Siro, Pentti Miettinen ja Aino Ketonen.

Kunnallisjärjestön toimisto

Hallituskatu 19 työväentalo 6. kerros huoneet 37—39.

Toimisto on ollut avoinna klo 9—12 ja 14—17. Lauantaisin klo 9—12. Toimiston puhelimet ovat: sihteeri 27494 — toimisto 27493.

Henkilökunta: Sihteerinä on toiminut Martti Hussi 10. 2. -66 saakka josta ajasta 15. 6. -65 lähtien hoitanut tehtävää luottamustoimisena tultua tällöin valituksi Tampereen Kotilinnasäätiön isännöitsijäksi. Toimitsijan tehtäviä 1. 1. -66 lähtien hoitanut Lauri Sarhela valittiin uudeksi sihteeriksi 10. 2. -66. Väliaikaisena toimitsijana on ollut 1. 3. -65 lähtien Olavi Korpela. Taloudenhoitajana ja kirjanpitäjänä on toiminut Pirkko Majanlahti.

KERTOMUS

TAMPEREEN SOS.DEM. VALTUUSTORYHMÄN TOIMINNASTA VUONNA 1965

Valtion vaikeaksi muodostunut rahatilanne on vaikuttanut myös kuntien talouteen, joka monessa kohdassa kulkee rinnan valtion talouden kanssa siitä tukea ottaen. Taloudelliset keskustelut olivatkin perin tavallisia kunnallisvaltuustoissa kautta maan. Kuntien talouksia painoivat lisääntyvässä määrin kasvaneet taloudelliset velvoitteet, valtionapujen viivästymiset ja vajaatyöllisyys.

Tampereen kunnalliselämä on kertomusvuonna kulkenut sosiaalidemokraattisen kunnallispolitiikan viitoittamaa ja hyväksymää tietä.

Vuoden 1964 syksyn kunnallisvaaleissa sosialidemokraatit saavuttivat kiistattoman voiton, kun ryhmän paikat valtuustossa lisääntyivät 16:sta 20:een.

Tampereen sos.-dem. valtuustoryhmän ovat vuonna 1965 muodostaneet: Arvo Auvinen, Mikko Hakala, Vilho Halme, Kaarlo Honkasalo, Onni Honkkila, Johannes Joenpolvi, Unto Kanerva, Saima Kankare, Elsa Kolinen, Aimo Korjus, Eino Loikkanen, Jenny Matinaho, Pentti Miettinen, Valdemar Sandelin, Arvo Sipilä, Pertti Taskula, Pentti Tuhtonen, Veikko Valkama, Joel Viheriäranta ja Eero Vuorinen. Ryhmän puheenjohtajana on toiminut Pentti Tuhtonen, varapuheenjohtajana Eino Loikkanen ja sihteeri-rahastonhoitajana Mikko Hakala. Ryhmän työvaliokuntaan valittiin järjestäytymiskokouksessa ryhmän virkailijat sekä valtuutetut Elsa Kolinen ja Valdemar Sandelin. Työvaliokunta ei kokoontunut koko vuoden aikana.

Kaupunginhallitukseen ovat luottamusmiehenä kuuluneet ryhmän puheenjohtaja Pentti Tuhtonen sekä valtuutetut Vilho Halme ja Kaarlo Honkasalo.

Valtuustoryhmän vastuu kaupungin kunnallispolitiikasta on ollut ratkaiseva ja keskeinen. Valtuustovuosi muodostui varsin vilkkaaksi, sillä kaupunginvaltuuston 16 kokouksessa käsiteltiin 785 asiaa. Suurin osa asioista on valtuustossa hyväksytty yksimielisesti. Äänestyksiä suoritettiin kertomusvuonna kaikkiaan 64, joista talousarvion käsittelyn yhteydessä 16 ja muita asioita käsiteltäessä 48. Valtuustossa käsitellyt asiat on valmisteltu ryhmän kokouksissa ja keskustelu on usein ollut vilkasta.

Kertomusvuoden aikana on valtuustossa päätetty runsaasti kaupungin kehityksen kannalta merkittäviä ja kauastähtäviä asioita. Yksi sellainen on kaupunkisuunnitteluelimen perustaminen. Tämän tehtävänä on mm. liikenteellisten pulmien ratkaiseminen. Näitä koskevia asioita on valtuuston käsiteltävänä useita. Suurimpana pulmana on ilmennyt sisääntulo- ja läpikulkuteiden suunnan määrääminen sekä kehätien aikaansaaminen. Päätöksiä tehtiin mm. eteläisestä moottoritiestä ja Kangasalan moottoritiestä annettiin lausunto Kaukajärven eteläpuoleista suuntaa suosien. Myös läntisen moottoritien suuntaa on pohdittu kahden vaihtoehdon välisenä ratkaisuna.

Merkittävä oli Aitolahden kunnan Tampereeseen liittämistä koskeva päätös. Kertomusvuoden päättyessä Aitolahti lakkasi olemasta itsenäinen kunta.

Kiinteistö- ja tonttikysymykset ovat jatkuvasti olleet keskeisiä valtuuston työskentelyssä. Näitä käsiteltäessä on mm. suoritettu useimmat äänestykset. Yli puoli vuotta kesti ensimmäisestä käsittelystä päätöksentekoon, kun ostettiin tontti ja tehdaskiinteistö Suomen Trikoolta Satamakadun varrelta. Pitkän käsittelykauden aikana saatiin useita selostuksia ja laskelmia kiinteistöistä ja sen käytöstä. Kiinteistön hallinta on annettu erityisen yhtiön hoidettavaksi. Niinikään ostettiin Pispalan Puu Oy:n tehdasrakennus Näsijärven rannalta. Maa-alueita ja tiloja on ostettu useita. Keskeinen huomio kiinnitettiin Aitolahdelta myytävänä oleviin alueisiin ja myös muista ympäristökunnista hankittiin alueita kaupungin omistukseen. Raf. Haarla Oy:lle myytiin teollisuustontti Tesomajärveltä ja Lakalaivan teollisuuskaupunginosia muodostettiin myymällä sinne kaavoitetut tontit autohuolto- ja kuljetusliikkeille. Tammelan ja Peltolammin kaupunginosille valmistui asemakaavat ja alueellisen suunnittelun toteuttamiseksi perustettiin rahoitusyhtiö Amuri Oy.

Rakennustoiminta saavutti eräänlaisen taitekohdan, sillä kertomusvuoden aikana valmistui paitsi jäähalli, jota kiirehdittiin maailmanmestaruuskisojen vuoksi, myös kauppaoppilaitos ja Pellervon kansakoulu. Ratinan urheilukeskuksen valmius on lisääntynyt jatkuvasti ja sen käyttötarkoitukset monipuolistuneet. Uusi kohde on mm. kaupungin virastotalo, josta on tehty päätöksiä, mutta jonka töitä ei kertomusvuoden aikana aloitettu.

Opetustoimen alalla tulee Tampereen merkitys jatkuvasti kasvamaan, kun uusia oppilaitoksia syntyy ja nykyisin toiminnassa olevat laajenevat voimakkaasti. Kauppaoppilaitoksen ja Pellervon kansakoulun valmistuminen oikeastaan vain lievitti tilannetta, mutta ratkaisevaa apua niistä ei ole. YKK:n laajennus, jota kaupunki tukee, helpottaa niinikään korkeakoulun yleistilannetta, mutta ei ratkaise

tilanpuutepulmaa. Viipalekoulu rakennettiin Irijalaan ja muita uusia kansakoulurakennussuunnitelmia on valmistunut Tesomajärvelle ja Vehmaisiin. — Uusia oppilaitoksia aloitti toimintansa syyskauden alussa. Teknillisen korkeakoulun Tampereelle perustettu sivuosasto on tarkoitus laajentaa omaksi korkeakouluksi ja YKK:n kolmas tiedekunta — taloudellis-hallinnollinen — otti ensimmäiset opiskelijansa vanhan kauppaoppilaitoksen suojiin. Uusia ovat myös lääkintävöimistelijaopisto ja kodinhoitajaopisto, joiden kummankin ensimmäinen kurssi alkoi kertomusvuonna.

Muusta kulttuuritoiminnasta mainittakoon Tampereen kaupungin myötämielinen suhtautuminen teatteritaidetta kohtaan sekä maan ensimmäisen Nykytaiteen museon perustaminen. Puistojen ja laitosten taiteellinen koristelu on jatkunut. Uutena työväenliikkeeseen liittyvänä muistomerkkinä paljastettiin Tampereen päivänä Väinö Voionmaan monumentti YKK:n edessä.

Sairaanhoito- ja kotiapukeskus päätettiin perustaa. Vanhusten asuntokysymys on hyvässä kehityksessä. Toinen vanhustentalo valmistui Uuteenkylään, kolmas rakenteilla Nekalaan ja neljättä varten on osoitettu tontti, niinikään Nekalasta. Myös vanhusten asumistuen maksaminen päästiin aloittamaan syksyllä. — Koivistonkylän lastentalon piirustuksista tehtiin niinikään päätös. Rauhaniemen lastentalon rakennustyöt aloitettiin kertomusvuonna.

Virkajärjestelyjä on vuoden aikana suoritettu eräitä. Tampereella siirryttiin mm. kahden kaupunginsihteerin järjestelmään. Ratkaisu tuli ajankohtaiseksi, kun kaupunginsihteerinä toiminut varatuomari Reino Lindroos siirtyi apulaisoikeuskanslerin virkaan. Tällöin apulaiskaupunginsihteerin viransijaisuutta hoitanut varatuomari Pekka Paavola joutui hoitamaan aikaisemmin kahdelle henkilölle jaetut tehtävät useiden kuukausien aikana. Päätettiin perustaa toinen kaupunginsihteerin virka, jonka haltijan keskeisenä tehtävänä olisi talousarvioasioiden valmistelu ja seuraaminen. Tämän perusteella valittiin hallinnolliseksi kaupunginsihteeriksi Pekka Paavola ja ns. talousarviopäälliköksi varat. Matti Nahkola. Apulaiskaupunginsihteerin virka lakkautettiin. Uutena perustettiin kaupunginkansliaan sosiaali- ja sairaala-aloilla toimivan tarkastajan virka. Niinikään tapahtui kiinteistöosastolla eräitä henkilösiirtoja ja joukottain on tehty eri tahoilla teknillisiä siirtoja, jolloin henkilöt ovat säilyttäneet asemansa, virkanimikkeen muuttuessa.

Eräiden yksityistapausten lisäksi on kertomusvuoden aikana tehty kaksi laajempaa palkkapäätöstä, joista toisen yhteydessä sovittiin pitkäaikaiseksi muodostunut AKAVAn kanssa käyty kiista. Tällöin päättyi myös järjestön Tampereen kaupunkiin kohdistama hakusaarto.

Sos.-dem. valtuustoryhmä ei ole ollut esillä olleisiin palkkaliikkeisiin nähden yleisesti ottaen myönteisellä kannalla, mutta eräät varsin va-

kavaksi muodostuneet tilanteet sekä oikeudenmukaisuussyyt ovat joh-
taneet hyväksyvän päätöksen syntymiseen.

Työllisyysvelvoitteensa kaupunki on hoitanut lain edellyttämää
sijoitusosuutta vastaavasti, vaikka heikon työllisyystilanteen vuoksi
yleensä sitä oli ylläpidettävä koko vuosi.

Kaukolämmitysverkoston rakentamista on jatkettu suunnitelmien
mukaan.

Tampereen matkailuarvon lisäämiseksi on mm. kehitetty leirintä-
aluetta ja perustettu näkötorniyhtiö. Tampereen näyttely on ollut
esillä Wienissä ja Saksan eräissä kaupungeissa.

Uutta kunnallisessa elämässä on ollut luottamushenkilöiden kou-
luttaminen josta mm. valtuusto on tullut osalliseksi kertomusvuoden
aikana kolme kertaa. — Uutta oli myös, että valtuusto teki opinto-
matkan Kööpenhaminaan.

Sos.-dem. valtuustoryhmän nimissä on tehty vuoden kuluessa kaksi
valtuustoaloitetta. Toinen koski oopperatoiminnan puolivakinaista-
mista ja toinen perhepäiväkotien järjestämistä lapsille.

Ryhmän kokouksia on vuoden aikana pidetty 17 ja pöytäkirjoihin
on merkitty 290 pykälää. Ryhmän jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin
seuraavasti:

Arvo Auvinen	17	Eino Loikkanen	11
Mikko Hakala	17	Jenny Matinaho	16
Vilho Halme	15	Pentti Miettinen	10
Kaarlo Honkasalo	16	Valdemar Sandelin	13
Onni Honkkila	16	Arvo Sipilä	17
Johannes Joenpolvi	16	Pertti Taskula	16
Unto Kanerva	16	Pentti Tuhtonen	16
Saima Kankare	15	Veikko Valkama	11
Elsa Kolinen	14	Joel Viheriäranta	15
Aimo Korjus	14	Eero Vuorinen	17
Varajäsen:			
Hertta Sala			3
Kaupunginjoht. Erkki Lindfors			9
» Paavo Lehtinen			15
» Pentti Halonen			12
Kaupunginsiht. Pekka Paavola			3
Kunnallisjärjestön sihteeri Martti Hussi			15
Kansan Lehden toimittaja Arvi Laakso			17

Kokouksissa poissaoloon on ryhmän jäsenillä ollut ryhmäkokouksen
hyväksymät syyt.

